МАРША ДОАГІАЛДА, ТХА ДЕЗА ДОТТАГІИЙ!

ЗӀЕРДИАГ САЛАМ НӀЕ ирыстойнаг уазджытон!

Масса а мехкашкара пролетареш, вӀашагӀкхета!

СЕРДАЛО

(«Свет»)

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГӀалгӀай обкома Нохч-ГӀалгӀай АССР Лаккхьаьрча Советен Министрий Советен орган.
Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУВЛ 1923 ШЕРА ДЕНЗ

№ 53 (4378). ШОАТТА, 6 май, 1967 шу. Мах 2 коп.

БАРТТАЙНАЧА ДЕЗАЛЕ

Тахан вай республике ӀадолаллУ Къилбаседа-ХӀирийчен литературан искусствен кӀира. Вошал долча республика виналлан уйрага Нохч-ГӀалгӀайчен городашка, юрташка, предприятешка. Царгойтарбув шоай говзал, увтаделга концерташ. Ехо бӀаьв совгӀа саго дакъа лоаларгӀа цу кӀира юкъе. Тайп-тайпара спектакляш унтаеергӀа Къилбаседа-ХӀирий музыкально-драматически театра коллективо, эрсий драмтеатро. Республика дукхача моттигашка концерташ увтаделгӀа Къилбаседа-ХӀирий иллен халхарен ансамбло, симфонически оркестр. Художникашца шоай произведенеш гойтаргӀа выставке. ХӀаьта къаьхьегамхошца вӀашагӀкхетача хана ешаргӀа керда стихаш, кхьийола произведенеш. Музыкально-драматически театра спектакляшца дакъа лоацаш хургва СССР халкъа артист Тхапсаев Владимир Васильевич.

Нохч-ГӀалгӀайчен кхаьхьегамхошца боккхача безамца тӀаьоу Къилбаседа-ХӀирийчен литературан искусствен виналлан. Республика культура вахаре йоккха событи я из. Вошал долча республикай творчески коллективашца дӀа-ийха гастролешка ахара ГӀулакх дика традиц а хиина ЛаьттаӀ кӀиаз.

Дукха ха ян вай республикица литературан искусствен кӀира Къилбаседа-ХӀирийчен хиина. Толамца чаккхьлар ян. Вай писателаш, театрий, коллективаш, иллеи халхарен ансамбла артисташ, симфонически оркестр массайолча моттиге боккхача безамца тӀаийнар Къилбаседа-ХӀирийчен къаьхьегамхоша. Уж хилар гӀорой Оржоникидзе, дукхача юрташка, дешара заведенешка, тайп-тайпарча предприяткеша.

«Дог ГӀолдоаха искусство!» — иштта бар концертин залашка хиннарашца вай искусства баьмах. ЛоттаӀаьла, вошала уйлаш чуйоссеен чаккхийлар массайолча моттигашка вӀашагӀкхетар.

Нохч-ГӀалгӀай литературан искусствен кӀира чаккхьлаьча Къилбаседа-ХӀирий АССР Лаккхьаьрча Совета Президиума Указах гастролешка докхий толамаш лаьхьарх Къилбаседа-ХӀирий АССР Лаккхьаьрча Совета Сийлен грамоташ елар вай республикица шиина а драматически театра, филармоне симфонически оркестра, иллейн халхарен ансамбла, хӀаьта гӀорвьаннача халхара говзанча Эсамбаев Махьмуда Къилбаседа-ХӀирий республика халкъа артист аьнна цӀи елар.

Вай республикай артисташ лоттаӀиен гастролешка ухилга дуккхача хана дена хьаьдоагӀаш да. Творчески коллективаша цхьана къаьхьегарах локкха беркат дуйл. Массанена а дагалоагӀа «Лаьрбайжанфильм» ахача киностудие архивша «Со халха вуургва!» яха кинофильм. Боккхонца йола интернациональн коллектив ар из кино арахийпар. Сценари яьльар вар ГӀалгӀа Базоркин Идрис. керттера ролаш лоьзьаьрашца хӀире СССР халкъа артист Владимир Тхапсаев, нохчо РСФСР халкъа артист Эсамбаев Махьмуд, гурже Грузински ССР халкъа артистка Абашидзе Лейла, иштта кхы а. Вай халкъий лоттаӀиенах хьаьжина хӀама дар из.

Тахан, юбилейни шера, уйла яна Іелаш Советски Іаьхьал эттача шерашка хиннача тамаш йолча хувцамий. Октябрьски революцех хьаьдаьна беркат а вай шиина республикай культуран а. Ма чоагӀа дегӀаьнчкий уж! Революци хьаьлехьа кхьаьметтеі кепайоахур а ца хиннача нохчийн гӀалгӀайн тахан чулоацам социалистически форма къамаш йолаш йоккха культура я. Республика арахьа а йовзаш я вай писателий, художниний, артистий шераш.

Дог ГӀолдоаккхаш дегӀа а енай тоа а еннаӀ Иристона халкъа культура. Уж кӀирагӀа Къилбаседа-ХӀирийчен литературан искусствен викаллина вайна пІаьхха а гойтаргӀа шоай лаьхьара говзал, Нохч-ГӀалгӀайчене екаргӀа цар зовше озаш, вай хьожаргӀа дог тохалоцийташ йолча спектакляшка, произведенешка, калайна халхарашка, ладувГаргӀа безамерча иллешка.

Вошал долча вай шин республикай творчески коллективаш шоайла хьошалагӀа ахар вай халкъий дохардоацача лоттаӀиен меакказ кхера а хиина ЛаьттаӀ. КПСС XXIII-ча съезда белгалдаьккар вай мехка-халкъий культуран масех оагӀеррахьара деГаьхкулла а, хӀаьта Іаьхо йолача хана уж гергахьулла а еаьлла. Из декхар ахочачашца кхьаьста чоагӀа лоаьрхӀам болаш дӀ гастролешца дӀа-ийха ахар. Из ГӀулакх ІаьхО йолача хана тӀа-тӀа дикагӀа тоаде а ахетамца вӀашгӀехьдаха а деза.

Цу тайпара кӀирам вӀашагӀдехкача хана дикагӀа гучадоаг йолаш дола кхочачмбоацараш, белгалдулу карагӀальнаьрашца, ІаьхО де дезаьрашца. Цудухьа литературан искусствен кӀирашца чаккхьлинчул тӀехьагӀа чоагӀа лоаьрхӀаме да шоайла лагабоалар, зеденна дикадар, ворар дӀа-ийха алар, творчески кхамаьлаш дар, малагӀа жанр тӀехьайчаьл белгалдаккхар.

Советски литературан искусствен декхар да вай мехка сийрда кхоанне--коммунизм хьаьлъра нах оаргӀаГбоахаш, дегаш уруувтаделл йола произведенеш хьаьхоалла, вай заман турналий сурт кхьаьта хьагойта. ХӀаьта, Сийлаьхь-боккхаьча Октябрьски Социалистически революцие 50 шу дизарш сийна шерра социалистически ихь а йоаржаль советски нах чуйийна къаьхьегаш болча хана, вай литературан искусствен викаллан декхарийла ба дезача ЦӀийна сийленца пакхьбаха. Сийлен заманна хетаеаьа сийлен произведенеш. Пахаьдаш шоай художественни говзал лаьхьеш, идейнк чулоацам йоаргбеш кхьаьста деза писателаша, артисташа, художникаша, ерригача творчески коллективаша.

Нохч-ГӀалгӀайчен кхаьхьегамхоша вежариг санна тӀаьзц тахан Иристонера хьаьший. Царна лов Къилбаседа-ХӀирийчен литературан искусствен викаллаша керда толамаш дахар, цар гастролеш толамца чаккхьлар.

Маршц доагӀаьлда шо, деза доттаГиий!

СССР МИНИСТРИЙ СОВЕТЕ

СССР-а Министрий Совето соцам бабб кӀирандийна-хьара, 7-ча маера, салоІа ди орштодента 8-ча майга дакхха.

РЕСПУБЛИКА КХАШКА

Май тӀаьхоачаш республика боьхмаша 133 эзар гӀектара тӀа дӀайийнай бӀаьстн ювкультуран, е цӀина кхаьлькьах шиъ. Культуран дӀаера ликагӀа йола агротехнически хаӀа да ца яхийтара боагГаІача тайпара пайда оца беза ерригача юртбоахама техникех.

Уж хьоьхамаш республикан дукхача районийн итогеІ лаьхьагӀа да.

ЦхьаБоькъла. МалгӀабика, Наьсарен, Ведана, Советски районашка 19 гӀара 58 процентата кхоачаш мара кхочашъьыьш бӀаьстн ювкультуран дӀаера плян. Наьсарен районе цхьа ешар гектар ІаІе елача, 769 гектар мара йийнаьн коартол. ХьажжӀаш дӀаера болх мела лел Ахьой-Мартана, Шаьла, Гудермеса районий боахамашка.

1967 ШЕРА 30 АПРЕЛЬ ТӀАНХОАЧАШ РЕСПУБЛИКА БОАХАМАШКА БӀАЬСТАН ЮХЬЕ ЮВ КУЛЬТУРАШ ДӀАЕРАХ ЙОЛА

СПОДКА

Районаш	Еррига бӀаьс ювкультуран (гектаранца)	тӀаьхьаьчу проценташца Ладугаллан ювкультуран хьаьжа
Ахьой-Мартана	54	28
Ведана	24	4
Грозненски	68	43
Гудермесски	58	37
МалгӀабика	58	31
Надтеречни	70	47
Наьсарен	55	21
Наурски	67	51
Ножай - ЮртА	46	34
Советски	19	14
Сунженски	81	62
Урус-Мартана	76	59
Шаьла	74	40
Шелковской	83	28
г. Грозный	66	—
Еррига республике йолла	67	41

КЕПАЙОАЗОН ДЕННА ХЕТАЛЬ

Селхан Советски хепайоазонн радиоп денна хетаьл торжественни собраш хилар КПСС Нохч-ГӀалгӀай обкома политически просвещение Шен помещене.

Торжественни собранн хьаьсал КПСС Грозненски горкома хьаьхьарча секретара нов. Синельникова. Совет а лоаттаеп, ораьчаьна изделей рентабельность хаддаьна лаьх а еш продукцеш шийла ІаьлоаьрнаІ йолаеп тІех лоьхдарах 2,5 миллион сома кхы тӀа а пайда баккха, ючуна Сийлаьхь-боккхаьча Октябрь 50 шу хуьна ха тӀаьхоачаш 2 миллион сома а баккхаьн.

Республика а ГӀишлошъераша ГӀишлошъера, транспорта, колхозий, совхозий хьаьжа контролерашца хьаьжа тӀаьхьожама органий республиканскин активо дӀа кхайнарал.

Деза новкъостий! Вай мохх Сийлаьхь-боккхача Октябрьски социалистически революце 50 шера чу баьнна. ХӀара советски даг ду деазча денна база ма воагГа Іаьвкъаьваха ГӀеІ.

Беррийча мехка а санна. Сийлаьхь-боккхача Октябрьски социалистически революце юбилей сийна вай республика къаьхьегамхоша тӀаийнаьл 1967 шера плян. ХӀал хьаьхха кхочачъьрен КПСС XXIII-ча съезда решенеш кхочачпъьрен социалистически декхарашца.

Промышленноста, транспорта ГӀишлошъеча болхлоца декхар тӀаийнаьл 1967 шера итт беттА йола паччахьаьхьенан плян 29 октябрал тӀехьа да йоаллийташ кхочачъьрен. Хьаьта шера — 28 декабрал тӀехьа да йоаллийташ кхочачъьрен декхарашца.

Республика мехкаьхьтахошца шера йоагГаІача планаьл совгӀа 31 эзар тонн мехкаьхьтеи 12 миллион кубометр газ яхкха декхар тӀаийнаьл.

Ейгача, даьчах хІамаш еча; моттигерча промышленносте а бахача паха бытовой гӀулакх дечча а предприятеЙ коллективашца производство лаьхьаьра, хьаьжа хулкъа эпача товарий ассортимент шерьаьра а пар дикал тоаьра а, шера йоагГаІача планаьл совгӀа 900 эзар сома мах бола продукции, юбилейни ди тӀаьхоачаш 700 эзар сома продукци арахеча декхар тӀаийнаьл.

ХӀаьта хьаьжа плян кхочачашца моттигерчаьнна ешаьрна ораьчаьна продукцийна реализаци ирсе бозарашца пиллача сийлаьхь-боккхача Октябрьа 50 шу дизарш фонде Нохч-ГӀалгӀай АССР-е ГӀоаьла планаьл совгӀа 9 миллион сома мах бола промышленни продукци лоаьхьа.

Материалийн ахчанн ресурсаш кхоьрра эзарна ЦӀенкъаьнтарна, ремонтаьнна ешаьрна ораьчаьна изделей рентабельность хаддаьна лаьх а еш продукцеш шийла ІаьлоаьрнаІ йолаеп тІех лоьхдарах 2,5 миллион сома кхы тӀа а пайда баккха, ючуна Сийлаьхь-боккхача Октябрь 50 шу хуьна ха тӀаьхоачаш 2 миллион сома а баккхаьн.

Республика а ГӀишлошъераша ГӀишлошъеча — «Комсомольская правда» газета специальни корреспондента — «ЦӀе — ойлаьнна бозарг» яхача кхьаьжа.

6. Луцет Владимир Наумовичан Симнин Григорий Юрьевичан — «Красноярский рабочий» яхача газета корреспонденташа — «Кхоанен ГӀишлошъераша ГӀишлошъеча — «Известия» яхача газета специальни корреспондента — «ВӀашакхетар» яхача публицистически очеркаш сборникаш;

2. Жуков Георгий Александровича (Юрий Жуковна) — «Правда» газета политически обозревателе — «30 шерашка нах» яхача книжкаш;

3. Ивашенко Анатолий Захаровича — «Комсомольская правда» газета специальни корреспондента — «ЦӀе — ойлаьнна бозарг» яхача публицистически очеркаш;

4. Черниченко Юрий Дмитриевича — «Правда» газета специальни корреспондента — «ШоллагӀа дукхаьл», «Ширалараш лорадер», «Пенча — промысел» яхача очеркаш;

5. Бекназар-Юзбашев Беник Гурґеновича — АПН еженедельника керттерча редактора — «СССР ваха енна виза» яхача книжкаш;

ЦӀийна сийленца пакхьбаха. Сийлен заманна хетаеаьа сийлен произведенеш. Пахаьдаш шоай художественни говзал лаьхьеш, идейнк чулоацам йоаргбеш кхьаьста деза писателаша, артисташа, художникаша, ерригача творчески коллективаша.

Нохч-ГӀалгӀайчен кхаьхьегамхоша вежариг санна тӀаьзц тахан Иристонера хьаьший. Царна лов Къилбаседа-ХӀирийчен литературан искусствен викаллаша керда толамаш дахар, цар гастролеш толамца чаккхьлар.

Маршц доагӀаьлда шо, деза доттаГиий!

ХАЛКЪА КОНТРОЛЕРИЙ КХОАЧАШДЕ ДЕЗАРАШ

Сийлаьхь-боккхача Октябра 50 шу дизарш ийийча еш хиларца дуйзаденна промышленносте, ГӀишлошъера, транспорта, колхозий, совхозий хьаьжа контролерашца хьаьжа тӀаьхьожама органий республиканскин активо дӀа кхайнарал.

Деза новкъостий! Вай мохх Сийлаьхь-боккхача Октябрьски социалистически революце 50 шера чу баьнна. ХӀара советски даг ду деазча денна база ма воагГа Іаьвкъаьваха ГӀеІ.

Беррийча мехка а санна. Сийлаьхь-боккхача Октябрьски социалистически революце юбилей сийна вай республика къаьхьегамхоша тӀаийнаьл 1967 шера плян. ХӀал хьаьхха кхочачъьрен КПСС XXIII-ча съезда решенеш кхочачпъьрен социалистически декхарашца.

Промышленносте, транспорта ГӀишлошъеча болхлоца декхар тӀаийнаьл 1967 шера итт беттА йола паччахьаьхьенан плян 29 октябрал тӀехьа да йоаллийташ кхочачъьрен. Хьаьта шера — 28 декабрал тӀехьа да йоаллийташ кхочачъьрен декхарашца.

Республика мехкаьхьтахошца шера йоагГаІача планаьл совгӀа 31 эзар тонн мехкаьхьтеи 12 миллион кубометр газ яхкха декхар тӀаийнаьл.

Ейгача, даьчах хІамаш еча; моттигерча промышленносте а бахача паха бытовой гӀулакх дечча а предприятеЙ коллективашца производство лаьхьаьра, хьаьжа хулкъа эпача товарий ассортимент шерьаьра а пар дикал тоаьра а, шера йоагГаІача планаьл совгӀа 900 эзар сома мах бола продукции, юбилейни ди тӀаьхоачаш 700 эзар сома продукци арахеча декхар тӀаийнаьл.

ХӀаьта хьаьжа плян кхочачашца моттигерчаьнна ешаьрна ораьчаьна продукцийна реализаци ирсе бозарашца пиллача сийлаьхь-боккхача Октябра 50 шу дизарш фонде Нохч-ГӀалгӀай АССР-е ГӀоаьла планаьл совгӀа 9 миллион сома мах бола промышленни продукци лоаьхьа.

Материалийн ахчанн ресурсаш кхоьрра эзарна ЦӀенкъаьнтарна, ремонтаьнна ешаьрна ораьчаьна изделей рентабельность хаддаьна лаьх а еш продукцеш шийла ІаьлоаьрнаІ йолаеп тІех лоьхдарах 2,5 миллион сома кхы тӀа а пайда баккха, ючуна Сийлаьхь-боккхача Октябрь 50 шу хуьна ха тӀаьхоачаш 2 миллион сома а баккхаьн.

Республика а ГӀишлошъераша ГӀишлошъеча — «Известия» яхача газета специальни корреспондента — «ВӀашакхетар» яхача публицистически очеркаш сборникаш;

2. Жуков Георгий Александровича (Юрий Жуковна) — «Правда» газета политически обозревателе — «30 шерашка нах» яхача книжкаш;

3. Ивашенко Анатолий Захаровича — «Комсомольская правда» газета специальни корреспондента — «ЦӀе — ойлаьнна бозарг» яхача публицистически очеркаш;

4. Черниченко Юрий Дмитриевича — «Правда» газета специальни корреспондента — «ШоллагӀа дукхаьл», «Ширалараш лорадер», «Пенча — промысел» яхача очеркаш;

5. Бекназар-Юзбашев Беник Гурґеновича — АПН еженедельника керттерча редактора — «СССР ваха енна виза» яхача книжкаш;

6. Луцет Владимир Наумовичан Симнин Григорий Юрьевичан — «Красноярский рабочий» яхача газета корреспонденташа — «Кхоанен

ПРЕМЕШ ЖУРНАЛИСТАШТА

СССР-а журналистий Союза хІара шера йоаьл йола премеш хьожаьра йолча комиссе хьаьбеннача нахата а хьежа, СССР-а журналистий Союза секретариато соцам бу 1966 шерара СССР-а журналистий Союза премеш лойлаш:

1. Агранновский Анатолий Абрамовича — «Известия» яхача газета специальни корреспондента — «ВӀашакхетар» яхача публицистически очеркаш сборникаш;

2. Жуков Георгий Александровича (Юрий Жуковна) — «Правда» газета политически обозревателе — «30 шерашка нах» яхача книжкаш;

3. Ивашенко Анатолий Захаровича — «Комсомольская правда» газета специальни корреспондента — «ЦӀе — ойлаьнна бозарг» яхача публицистически очеркаш;

4. Черниченко Юрий Дмитриевича — «Правда» газета специальни корреспондента — «ШоллагӀа дукхаьл», «Ширалараш лорадер», «Пенча — промысел» яхача очеркаш;

5. Бекназар-Юзбашев Беник Гурґеновича — АПН еженедельника керттерча редактора — «СССР ваха енна виза» яхача книжкаш;

6. Луцет Владимир Наумовичан Симнин Григорий Юрьевичан — «Красноярский рабочий» яхача газета корреспонденташа — «Кхоанен мехка 50 шу лаьнначул тӀехьагӀа» яхача темах аьзьлча репортажех (Фритьеф Нансена маршрута);

7. Шатуновский Илья Мироновича «Правда» газета фельетониста — «Вотт Мита массаа а бакъвал», «Милицейски шок лехкарга хьаьлаьцца», «Къаьста карамболь», «Хьийха хинна кхьбараш а...» «Бриллианта полено» яхача фельетонех;

8. Давиташвили Михаил Даниловича — «Сеплис цховреба» («Юрта вахар»), Грузинский ССР, — «Тха гуржий чай» яхача газетин очеркийн статьйин сборникаш;

9. Устинов Лев Николаевича — АПН фотокорреспондента — «Колымка» яхача фотографий серех;

10. Пинт Валдо Владимаровича — телевидене Эстонски студе комментатора — «Тахан, 25 шу даьлча» яхача телепередачей серех;

11. Голубев Евгений Петровича — «Волжская новь» яхача костромской районин газета бехкоккхамерча секретара, Костромской область — «Массе а иллеш ГӀоаттІаГІа» яхача очеркий сереехи документальни повестехи;

12. Львов Анатолий Львовича — (А. Анатольевна) — «Гаднаца цӀераш» яхача дукха тираж йолча газета редактора, г. Норильск — «Лаьхара балл» яхача очеркаш «Цига, Пясино Гаьмал дехьа» яхача репортажаш.

КЪИЛБАСЕДА-ХӀИРИЙЧЕРА ХЬАЬШИЙ

Къилбаседа - ХӀирий республикнера вайнга баьхна хьаьший (авдезхара аьттехьв): поэт Д. Г. Дарчиев, Къилбаседа - ХӀирий художниний союза председатель Ч. У. Дзанагов, республика писателий союза председатель М. Н. Цагараев, прозаик М. А. Басиев, драматург Р. В. Хубцова, поэт Т. Х. Кайтуков, писатель С. М. Марзоев, художник Х. С. Тибилов, скульптор Н. А. Балаева, СССР-а халкъа артист В. В. Тхапсаев, Къилбаседа-ХӀирий АССР-а заслуженни артистка В. Д. Уртаева, Грузински СССР-а искусства заслуженни деятель В. Г. Канров, артист М. Б. Циниев, РСФСР-а заслуженни артистка Е. С. Тимонова, Къилбаседа-ХӀирий искусствай заслуженни деятель Б. Д. Хугаев, артисташ В. Л. Хугаеваи А. А. Бекузарови.

С. Шорипова сурт.

ДАЬКЪАЛА ХИЛДА ДОХАРГДОАЦА

ВАЙ ДОТТАГІАЛ—ВАЙ НИЗ

О. А. БАСИЕВ,
Къилбаседа-Хіирий АССР-а Министрий Совета председатель

Нагахьа саннч тханнига йоккхаш йола продукции дІаахоачаш йолчч городашка гІорделлаш Къилбаседа Хіирийчен столицера вай мехка картта тІа яІаккаш дьахача вай мехка агара а ганнарІа йолчч районашка кхоачаргдар уж. ХІаьта жет дукха уж тайна яІаккаш чулоагІаргда город Орджоникидзе аьнна болча гоннІта! Республика халкъа боахам дегІаболабара мел эшар дайг тхона цІеначч дегана, пайдаре хургьхьара хоарлІам а беш вежарашка долчч хаькъаьна, пупца нах новкъостал ду. Хьаьта мел

ВАЙ ХАЛКЪАШТА ЮКЪЕРА ДОТТАГІАЛ!

Боккхача безамца хьеж

Мел чІоагІа гІалъхьар со Къмгаберза-ХІирий АССР-е вай литературан искусстван кІира аІалаХьа вай республика вкалаш бахаб аьина сайна хезача. Вайбараша шІа та хІина шоай тюкурчаш гойтаб вай доттагІий — Къмзбаседа-ХІирий литературан искусстван вкалаш —вайцна бааГІаргхларах дог тийша со гІоъзьашна кІр. ХІана ма ди хьагІахьачаъ. Тахан шоай хьамгара хьаьший тІаапа кийча бъ Нохч ПалгІайчен кхъхьегахой.

Шоай республике меттел гаьина цул арахьа йовзаш я иллен хлхарен Къмлбаседа-ХІирий паччахьалхкен ансамбль. Цун концертана массенхазан хьажа вІашТехьадьнад са. ЧоагІа хоза хет сона хІиний халкъа халлараш, иллеш. Мазав ХІирийчен сийлона бой, талантлин артистка Бекка Адьбіна ца йовзаш? Ма хоза я из сцена тІа. Хьаьта СССР-а халкъа артист Тхапсаев Владимир Васильевич?

Къмлбаседа - ХІирий театрана уттаьча цхьаьйна спектакляшка а хьажа вІашТехьаьнна. Дада хьажаш ма йийсаьлар. Пагтахьа мара пийсаьлар сцене Шиллера «Пльхой» ахар санна йола произведенеш а классическ драматурге кхьйола шедевраш а.

Деатькъен ворхІ шера театре болх бен хиннаб эзаваш бола артисташ, сцене шоай йоккха говзаш театральн культурин хьа а хьажаш. Театра труппагА ирте массенх сезон болх бен хилар Дзывов, Ростовщев, Гайдебуров, кхьйбраш. Укхаза Горлеоненка баьккха хиннаб Бардамов, Савина, Орленов, Ленский, Юнгин-Сумбатов, Россе цІи хела кхы дуккха бола актераш. Цу сцена сий эзаш болча мастерий талант. Вазаьнна актерашт труппана юкъе цар закъа доаваш хилар театр творчески деГІаьдара лостам цуна боккха лоарХІам бола гІулакх эир. Цу актерана кьовсам доаттабора театра общественни лоарХІам закъбера тІехьа. реалистическ искусство йоаржіера боьхьонца бола пропагандисташ бар уж.

ХІама ца эннашн бІаь шу дьаьнад Къмлбаседа Кавказе эгарра хьалхарчарех дела из профессиональн театр хилла. Дуккха актераш хувшабеннаб цу хана вена, дуккха зрителаш хиннаб цун. Дуккхаза дожаш лаьхлушн моттигаш хиннаб цу театра. Цхьаьбакъа боьхьонца йолча искусства ІЗыргаш сердалга ІІерташ хиннаб цун.

Октябрь котбаьнначул тІехьаьгІа, театр мукъаьлаьр нийсъушо бола актераш уттабе безаш хилларх, ІаьІал бе доаллача бІаьхийча наха лоар-товр де дезаш хилларх. Дерригача цунен истореке ранга эзмо керда торошан хьайбиллар театра. Городе вІаьІІІтехьар даймаш болх бен хуггболча артистий труппа. Халкъ духовно ДеГІаолаьдара новкъостал дечарех цхьа кхуьвр а хиннаьгІ.

Городе бахача ната деза цІей зар театр хьаьнийлла ди. Бакъла цу хана йоагаш хиннарашт ДІытдна леташ лаьмнаш хиларх, цар йоагаш еча хьажаьхи ІІІтарах наьха лог ІІоаллар кІеинт-дукха доаг. Бакъла, Вдаьниавкаа сцена йолча юстара уллача городе профессиональн театр хьаьеллар доккха хІама зар.

Театр хьаьнийлаьчул тІехьаьГІа дуккхача шерашка хьалтеха лькъар «Сайна моттиж», «хоза Елена» ахаьаш сцена йола эбишаьн. Пагтахьа мара пийсаьлар сцене Шиллера «Пльхой» ахар санна йола произведенеш а классическ драматурге кхьйола шедевраш а.

Деатькъен ворхІ шера театре болх бен хиннаб эзаваш бола артисташ, сцене шоай йоккха говзаш театральн культурин хьа а хьажаьхи. Театра труппагА ирте массенх сезон болх бен хилар Дзывов, Ростовщев, Гайдебуров, кхьйбраш. Укхаза Горлеоненка баьккха хиннаб Бардамов, Савина, Орленов, Ленский, Юнгин-Сумбатов, Россе цІи хела кхы дуккха бола актераш. Цу сцена сий эзаш болча мастерий талант. Вазаьнна актерашт труппана юкъе цар закъа доаваш хилар театр творчески деГІаьдара лостам цуна боккха лоарХІам бола гІулакх эир. Цу актерана кьовсам доаттабора театра общественни лоарХІам закъбера тІехьа. реалистическ искусство йоаржіера боьхьонца бола пропагандисташ бар уж.

ХІама ца эннашн бІаь шу дьаьнад Къмлбаседа Кавказе эгарра хьалхарчарех дела из профессиональн театр хилла. Дуккха актераш хувшабеннаб цу хана вена, дуккха зрителаш хиннаб цун. Дуккхаза дожаш лаьхлушн моттигаш хиннаб цу театра. Цхьаьбакъа боьхьонца йолча искусства ІЗыргаш сердалга ІІерташ хиннаб цун.

Октябрь котбаьнначул тІехьаьгІа, театр мукъаьлаьр нийсъушо бола актераш уттабе безаш хилларх, ІаьІал бе доаллача бІаьхийча наха лоар-товр де дезаш хилларх. Дерригача цунен истореке ранга эзмо керда торошан хьайбиллар театра. Городе вІаьІІІтехьар даймаш болх бен хуггболча артистий труппа. Халкъ духовно ДеГІаолаьдара новкъостал дечарех цхьа кхуьвр а хиннаьгІ.

ИСКУССТВО—ХАЛКЪА

Хьаьна ма ІІаьттар театр. Цу репертуаре хьалхлар Гогола «Ревизор», Чехова «Дядя Ваня». Толстен «Бондет ІаьІал» ахараш санна йола пьесаш. Театра коллектива а, зрителий а дукха беза авторан а хІина ІІаьттар Кекенир, Лопе де Вега. Максим Горький. Советски писателий ДикагІйола произведенеш ер сцена ІІа ІІаьлаьрраш — Корнейчука «Ясалда ІІаьлаьрраш» Тренева «Любовь Яровая», Биль-Белецерковске «Шторм», кхьаьрашт.

Доккха дозна хувшамаш мара ца хуллаш еррита артистий труппа городе бахача нахах яр. Хьаьта арахьара ІІаьвенчоа хІирий республикаьн шоллагІа бола дьаьмокх хуьлар.

Сцена дикагІйолча мастерий тралшеш ІІа а кхуьхьаш, театра керттерча актераша йоккха искусства говзал гойтаб. Дуккхача горошашка бераме тІаийнаб уж зрителашка. Москве хІирий искусствен литературан декада толча хоза уттаьгІ спектакляш, Горькье «Воккха саг» яхачен К. Хетагурова «Фатима» яхачен пьесашка актераша хьаьл образаш йоккха профессионализм йолаш яр. Уж балхаш чоагІа дика хийтар московски зрителаштА, лика могалеш тІаийнаб Москвах театральн общественность.

Эрсий театра актерий труппана юкъе тахан яІезнга баш дика говзийчаш. ХІирийче шоаш болх бен йоаккхача хлла цар хьаьдй дукхха лика образаш, республика культура лаьхьара юкъе доккха ланъа лаьІал. Опыт йолча, боккхагІа артисташа безаме хьалхеБу шоашкара асафета ІІаьнарьгаш, хІана кІезнга кагиркой баш тха коллективана юкъе театральн творчески вахар ІІаьлаьреш.

Таханара проблемаш чакхьхьа ІІерташ хилар, таханарча тІехьеи лег чура йоагІа оаз, пушна лагатаргаш, по лоаттабу кьовсам гойта образаш хьаьр — из ла таханан театра коллективо творчески лехар.

Тха коллективо городе Грозне цьхьхьарГйолча спектакленка зрителаштА гурГьа РСФСР-ен СОАСР-ен заслуженни артистка В. В. Хутаева. Художественни средствий кхьаьстта палитра йола, образа интеллектуальн баШхьалонаш ира хоЛу, йоккха эмошональн сила йола йола артистка я из. Цун ДеррИга БалХаш искусствана юкъе шиий интимидуальн тема йолаш ца. Из тема я сагах бола тешам, сагах доаллА дикАлар ламан я котловлаш хьаьоаГІаш хилар. Па тема керте лаТ АктриСа хьамел пьъча БалХашка. Грозне зрителаштА из тема хОлургьа В. В. Хутаевас хьаьлъча Бламде образаца (Н. Провоторова «Цыган»).

Грозненнашта гурГьа СОАССР-а заслуженни артистка И. Л. Дубровина (Хикметен Комиссаржевскен «Кхаьнаьча бунт»). Лирически эмошональнин лоа ІІаьлаьрраш доаХкаш, кІоаргГа сага деГа чу ихоачаш, хоаГІаьр кьоастаде хоаш, юкъарчал доаЛцаш БакъЛар гойташ я из.

Актер Б. Г. Кенорков боккъсана ІІаьттар театр. Цу репертуаре хьалхлар Гогола «Ревизор», Чехова «Дядя Ваня». Толстен «Бондет ІаьІал» ахараш санна йола пьесаш. Театра коллектива а, зрителий а дукха беза авторан а хІина ІІаьттар Кекенир, Лопе де Вега. Максим Горький. Советски писателий дикагІйола произведенеш ер сцена ІІа ІІаьлаьрраш — Корнейчука «Ясалда ІІаьлаьрраш» Тренева «Любовь Яровая», Биль-Белецерковске «Шторм», кхьаьрашт.

Доккха дозна хувшамаш мара ца хуллаш еррита артистий труппа городе бахача нахах яр. Хьаьта арахьара ІІаьвенчоа хІирий республикаьн шоллагІа бола дьаьмокх хуьлар.

Сцена дикагІйолча мастерий тралшеш ІІа а кхуьхьаш, театра керттерча актераша йоккха искусства говзал гойтаб. Дуккхача горошашка бераме тІаийнаб уж зрителашка. Москве хІирий искусствен литературан декада толча хоза уттаьгІ спектакляш, Горькье «Воккха саг» яхачен К. Хетагурова «Фатима» яхачен пьесашка актераша хьаьл образаш йоккха профессионализм йолаш яр. Уж балхаш чоагІа дика хийтар московски зрителаштА, лика могалеш тІаийнаб Москвах театральн общественность.

Эрсий театра актерий труппана юкъе тахан яІезнга баш дика говзийчаш. ХІирийче шоаш болх бен йоаккхача хлла цар хьаьдй дукхха лика образаш, республика культура лаьхьара юкъе доккха ланъа лаьІал. Опыт йолча, боккхагІа артисташа безаме хьалхеБу шоашкара асафета ІІаьнарьгаш, хІана кІезнга кагиркой баш тха коллективана юкъе театральн творчески вахар ІІаьлаьреш.

«Со халха вуьрг1ва» яхача кинофильмага хьежачоа дика дагаваогІа Эсамбдаев Махьмуда дах — Алисулатна роль лоьшаеш хиина СССР-а халкъ артист Тхапсаев Владимир Васильевич.

Г. Казиева дьаьккхача сурта тІа из вайна Бларгагу «Отелло» роль лоьзаеш (Къмлбаседа-ХІирий паччахьалхкен музыкально-драматически театр.)

Михаил ЦИРИХОВ.

МАЛХА ЗІАНАРИЙ ЦІИ

Лоамаш, лоамаш —
Бутуьр вІоенаш
Цхьа нъььнъара тешаш санна,
Ланиха урагІдахь тхоьнаш,
Латт шо, гонахь йоарХІаш ььнна.
Оаш ихеташ дІаухь заиаш.
Шовна бе. ац гуйра, бІаьстн..
Шуца тешаш да мььхьа тІкъаьшш
Товш я морхаш шуца ъьаьстта.
Вай дьаьй толаш ььхьай уннхаш,
ГІаийГІа еш, шоай пенаш хийда.
Баньда, гарга-н ац вай лаьнъа
БІаргий сердал, деГа мІаьІаа.
Са дог дерзадьа оаш, лоамаш,
Оаш са деГІа йІоьхал тийнаьй,
Шуй боешша цІерщі йоагаш
Аз шун нарар шовда миннинад.
Оаш со, дехна юкъе воохаш,
Іомаьаьа сай вахар довзе.
Шовна хьаьхар, деша доаЦаш,
Лата, вала ва со рььза.
Магаьх маьхо са дежьача,
Шово гІа даьа вайна готтар,
Лег чу ди дегташ за ечА,
Лорадьаьа вай воочх фордо.
Дагадоагіа сайна сийсар
Дойча санна, берзий Іувгіар.
Лоам чу ььха Іаьрна бийсаш,
Бутт а баьла, шийла боагаг!
Гой діа толо, цІен-да венна
Бой дар гІийла, мисса делхаш.
ЙиттІа тиша пахьшн санна,
Сигла хьувзар еха морхаш.
Бирса ньарь, дарц, чухьеьхаш
Марььлиг санна ша тІа ньвотар,
ГІаийГІа, муХ мо гІийла енаш,
Ший шеаЛаца деГІах хьерчар.
Сона шедар дагадоагІа
Дог дегаьлуш, БІаргаш доагаш,
Масаза а ньхаьоагІа
Со шо-ДолчА, нура лоамаш.
Лотаьлй аз, бера ханар
Деиз шо сайна дезар баьхьн,
Сай деГа цІи,_гу из гаьнар,
Уйлаш ноаг со сийрза тахан.
Лоамаш латт ша БІаргма
Ььхоаччв.
Со ма ЛаХха бода Іурра.
Мерза нуьз ба са ьхача,
Шо тІа-ньттЗ шийла шура.
Іаьрна морхаш ььнна ньайла
ЛяиХаьхь, ловаШина са тоеваш,
Ахка ной хуЛ, латаш шийла,
Муйаш йтташ, сийгаш туьваш.
Тхар уЛи моаз мо ььхьа хьуьхаш,
Сигало хет ньаьстта ланхх.
Шийла ььхаха-тІехьа йолаш
Вагонетнаш чууд ланхар.
Ша ба-ььгаьш ньаьхе хоза.
Лоамаш тхьаьра аььнад сона,
Маььхх зІанрий-цІерен дезаГІ
Сай лоамашна дац са хІама.

ХІирий метталара ььхьхар
С. ТАХХИЕВ.

Георгий ГАГИЕВ.

Ш и п о э т

Уих дунен тІа шн поэт ва
вахаш-тенъаш,
Царех цаІ ве яздьр атта кепа
тохаш,
Мехнарех вац хьагаш,
даим над ба тенъош,
Вахара ва шийна атта аьттув
лохаш.
Цун уж стихаш іІеттадеш яц
дега сийгаш,
Далеь йовзаш кепа тохара
духьале.
Вах из долаш, масса хана дика
хьегаш,
Моттиг нийслац цунна цІанхха
ца сагатде.
Баньда ьхьы за цхьььхьа поэт...
Цхьаьнхьа хана,
Ноарга уйлаш дега чуре діа ца
йоалаш,
Нанас бер ма хала нхоя ца уих
дуненна
ІІоэзаленна нхоллаш дала уш цІий
иллеш.
Тоама аьнна цІанхха дувцаш
дьасса хабар,
Топа тата санна хьада хул ца
ювлар.
КІезга шв яздар да цунна
чІоагІа новкъа
Лермонтова дунхаГІ яле а
ха ца ньнхкар.
Цхьаьнхха хана хуллаш вац из
велаевна,
Ший деххараш цІанхха хилаг
дагарььнна
Ца воозачоа саГІадехарг хет
цунах,
ЦІена я цун уйлаш дьаьла яраш
санна.

ХІирий метталара ььнххар
Ахьмад ВЕДЗИЖЕВ.

Къмлбаседа Кавказе меттел цул гаьнна арахьа цІи хеза я иллеи халхарен Къмлбаседа-ХІирий халкъа ансамбль. Ший зозача халхаршца, иллеиЦца ше массанена езаллийтайн цу ансамбла коллективо.

СУРТА ТІА: мехкарий халхар деш я ансамбла халхара группа.

Ф. Мамонтова сурт.

къела кІалхара баха торо а хила мег.

Юъъ ГІоъзьаьлар воккхача сага. Пунах цепвалар Федор. Цига вахи лоаЦаьо ваьаза хургхилараш шеко йолаш вацар из, бакъла ишта сиха а атта а из хургда моттиггар. Цунна сенах ховра хІама Гадойна дагадехар ДуД.

— Бийчле, ІІаьта. Сарраьхь новкъостаьа соа ьхьарзъя хьона. Со се геттара Іура полигоне ьхьа ьхьежаш хургва.

Кирпаненош дукха деташ вар Федор Тарасов. Кинаве водаш а валар ца, маларан мола моттиггаш еаьш а вацар... А, из цунна яшаш дацар. Цул толаш хетар цунна ираволлаш ІІадувзаш дола баршкъа а дийха хьуна хеннатта юкъе салоІаш хилча. Укхалара баьна ьхьаж, керта фо, мььхха сердал, доттагІий, иллеш — из дар ер городаЛ араувзаш хІиннар. Типографе едишка хилдаьх, дада хьажаьх ведда водаш санна мукъа ха хилча Сапитеки будке водар из. ХІама а сихвелар Федор, бакъла города юкъеьха бухь биллар ІІаьна.

«Типографе ГІулакх хургла цунн» —уйла йора воккхача сага раьза воллаш цунна тІехьа а хьежаш.

Іуйрийна Чопа тІаьл тІех а ваььна Алтеронске майдьігаььа ваьар Гадо. Кинзаьлгаьа кхаьрма пеин бІарга а дайна гойр юхьаьаар цо. Ха оттаьаь хила мег инга, загадехар цунна, чаккхачаьаь ХьаЛ-ГІой етташ а хеза. Дукха уйла а ца еш, гаргаГІарчч уЛидагаьа ворда дІаерзайир Галос.

Боккха го бакъна бийзар цун Пайда боаЦаш из ха йоаг йийзар-кх. Ма хьаьт доаЦр за, цІььхха Федор ер ІІаьвара ца хьежаш. Уна а ЦІ ЦІ ІІаьвара ца хьежаш. Уна а ЦІ ЦІ ІІаьвара ца хьежаш. Уна а ЦІ ЦІ

Дооагол дехьара

ЭСКАЛАЦЕ НОВКЪА

ВАШИНГТОН, 4 май. (ТАСС). США конгресса викалий палато кепатеха аралькай ассиноваиеех йолча комиссея хьалха 7 марта США оборона министра Макнамараси вІашаГітехьа штаба-начальника Уиллереи ма показанеи. Показаиеи текстоа ЧІаьнах Макнамаро конгрессменашка аьлиаг «Йиите мапа баргІа ала хала долча» Вьетнаме беча тІемА дІаделхарга Кьуьбехьеи-Малихболеи Азе кхы а пах бохийелгІа. Макнамара белгалдаьккхар тІемо ниитта дІаделхарга кхы тІа а расходаш аттеи тІема сиарчеие поставьаш лакхьеи-теи, аьлиа Пентагоиа даниеех Кьуьбехьеи Вьетнаме март бетта 415 эзар американски салте вар. ХІаиа 410 эзар саг ва эж.

Макнамара показаиеи текста тІаьра пенагро ДІаделхарга Вьетнаме беча тІемах лаьцна бола бола еррига лаииеш, цуна кхы ПадахийчІаиа эскара дукхаЛ ПоІаш.

ПУТЧИСТА ХЬАДУВЦАРАШ

БОННГ, 4 май. (ТАСС).Греце кердача правительства керттеен тІе хьаметта йиш йовцеи декхар а ца чачахьалкхеиа чистка яр, аьлар «Ди вельт» ехача малхузеиергмански газета ше еиикача интервью тІа Греце хиннача военни переворота куЛгалеш хиннарех волча полковника Макарезоса.

Греце кердача правительстве координе министр волча Макарезоса аьлар, «реформаш духьаьчІа эскарга мара йолуш». Цо белгалдаьккхар Грецера чрезвычайни хьал кхы а дІаьхьургкилар.

КЪУЛБЕХЬЕН КОРЕЕ ХИННА ХОРЖАМАШ

НЬЮ-ЙОРК, 4 май. (ТАСС). Селхан Кьуьбехьеи Корее «президентски хоржамаш» хилар. Керттера хьоьжаи тІеттар-президентски - ПІаида тІа аа ПІеттачча шин сага юкъе — цоаи дукхаеи йолча демократически республикаски парте оттаьвачча кандидата Кьуьбехьеи Корея хІиаэарча президента Пак Чжон Хинеи («Симмидиан» ялха оттара-а йоккхагІа йолча «шоиашцционни парте оттаьвача кандидата Юи Бо Сонеи юкъе.

Хоржамех хьалхе аьча результаташка диллача Пак Чжон Хи кег ва, диъ шера йолча арІІаиа яха а пре-зидентала харжара тешам а ба. Хоржамех йоЛа йиика итогаш тІехьаГІа арайоахаргъа.

Сеуднера дечча хоамаша йоаьх Кьуьбехьеи Корее президента поете вахийта оттаваь шаккхе а саг боккьалгар аьчча Вашингтоиа ше оттаьв ,аа, ЮПИ агентства Сеуднера корреспондента белгалдаьккхи Пак Чжон Хи а Юи Бо Сон а американски ЦІаа йоаьчча ялхах а ба Вьетнамо беча тІемо юкъе Кьуьбехьен Кореис хьинаре дІаьхьа лацара тІехьа а ба.

МАЛХБОАЛЕН АФГАНИСТАНЕ ХИННА ЙОККХА ЙОАЧАН

КАБУЛ. Геттара чІоаГІа догІ-дийлхах Афганистана малхбоалехьарча дьаьхе. Из йоачан бахьан долаш ІаьржиА а дьаьжа ІаьІьмате чІоаГІа дьаржаа хиш. Хий хьедарах 42 саг веннаь. ЦІхьаьшйолча мотттаашка ялх мотр дахьхІйнад хиш.

ИСЛАМИ ПРАВИТЕЛЬСТВА ПОЛИТИКЕИ

Туризма хьаьхьеарча беррегача справочникаша кхиа йолча а бІаретехьиГа а ноге а деш, Тунисе гергара дукхагІа белгалдоалача моттиеех лаархьаш я центральни Тунисе сренгашка улла бусалба наьха чІоаГІа ела йолча город Кайруан. VII ваьшиг вешІаннаЧа тІехьаГІа. Оьвда хьаьчІ ІурбаЙ полкроедина йиллача чу городе кхиа ГІурсеел айдеиначІа да 600 колонна хьалЛаьца тхоь йолча Джемаа Эль-Кирива («Сийлахь-доккха мажидин») Алька Тунисера ИХ ца Іеш, Гаулаи Мегриба кхиа мелкоикорга а («Гаурбай Мазриб — из я Алжир, Тунис, Марокко ялх Іаьрбий кхо мохк чубдаш йолча Йоьсбаседа Африка район) бусалба дьаьх тешаи йолча дукхха наьх зерате ухаи да из мажидг. Бусалба дьаьх тешаи йолча ела цкха Макка зерате вахара ниисеи лоарХ Кайруане ворхІалоа зерате вахар.

Исламан Тунисе сфиишлаьки ды лоарХе а, бусалба дьаьх хьалеле лелаеи дуХьалоа йоаьчІа а, цуна влияна хьаьдаиа доаэолеа, тІех ка йоалийташ доаа прогрессивни ГІаиаклаш-чакхдоах правительсташ. Правительсташ ца ниийлаш социальиий дукха ислий кхувлиа, моргаш ца кхаба бокъо еннай экзаменаш йолча юкъеГІа дешарюшеи салтаитеи. Цуа совета, хьаьбаш а доадеи бусалба наха «ГІурбаи деи йолча ка лоарХьяра хьаьжьхьо а декрет ПІайидад правительстас.

Доаде латтача тунисски «Социалистически дустурювски парте» органа «АЛЬ-АхалЬ» ялха гаЗета «Тунисе ча беррегача бусалба нахара кхайкарал дадо кхаман экономикаца ЗІеме йолча дьна традицеи хела ца еи ингара ух тІаьхьехьа. Кхаа ГІта ойла, цу газето тІаьхьІйхар ІурбаН а моалата а-ешаи хана аттаи заграш жа доадеи соиадара.

Интеллиеенцена, студенташа, кагриоша, мехка кьилдоеда а ихьаДолуш дьаьжа центральни а районашкарга городашка бахьна хоза юкъе дукхха а кІезиигаГІа леладу дьна ГІалаХкаи. Укхаза ГІурбаЙ ХьоьжаЧІаракса дийнахьа горсийкой пийдаьхьа а ГІлашкиа а ламмаи деш. Бусалба йолча бусалба ниила тоабаи. Укхаза хозарбаЙ хьоьжа ламаза наХ тІаьхьІаи кхайкаи моллаш.

ХІаьта а мехка кьулбехьарча дахьаи йоргашки дуХьалГІа хоЛуш я бусалба дьна влияни. Гонаьла гаЗаш а ЗІаиа ЗІаиаеи кІаи мажидиаи — из Туниса кьулбехьеи йоргашка массеза а гуш дола сурт да.

Александр МАКАРОВ. (ТАСС).

Тунис—Москва.

СССР-а ООН-ерча ВИКАЛЕ

НЬЮ-ЙОРК, 4 май. (ТАСС). СССР-а ООН-ерча хаддаиза йолча виналлаО ООН-е дІайоариаЛЬ дукха ца йоацаш Карлоси Варашка йистеьЛьнначА коммунистически болхлоЙ партий конференце тІаийца хиннача «Европа мацаеи ихьарамлеи хиннйтара тІехьа» ЯЬча заявлеЛне текст.

Греце мохк агарах хиннар

АФИНАШ. Греце ЯьлЛбаСедамалхбоЗуеи районе 1-ча мае мохк агарах 9 саг веннаь, ІаьЛта 80 саг лоаЗваьь. ДоХадаь цІенош 5500 да, 18 эзар саг висав чуВаьца тхоь кІиЛйе йоацаш.

КАМБОДЖА КЕРДА ПРАВИТЕЛЬСТВО

ЛОНДОН. Камбодже паччахьалкхенна керте латтача принца Нородом Сианук чрезвычайни правительство вІашаГІеЛлаЙ, ялхаш, Пном-Пенера хоам бу Рейтер ягА-агентства корреспондента. Камбодже керда премьер-министра Сон Санн.

Сире хий хьедар

ДАМАСЦ. Евфрат яха хий Іаьржа а дена даржар БалЬан йолаш Сире кьилбаседелларча аьЛьЛе 50 юрт ди кІаЛ а ягаЙ, 20 эзар гарГІа саг тхоь-кІийЛе йоацаш а вИсав, аьлиа хоам бир «Красный полумесяц» ялха сирийски общества председателга Шаукат АльШатте.

ИТАЛИ

РИМ. Городаьта юкъеРча наьккъашка ГІолла лелача автобусий водителашеи частни автобусии компаней конкуктораШеи ДерригаЧа кЬаман юкъеца 48 сахьата забастовка ярЙ. Цар ДІаДеЛ цхьаЙ шерен ах шерен шоаи кхЬеаеи йолА керда кхьаЬсарга соГІаЙеи ЛІГІа.

ХІаиа а латтаЙ а кеча йоаЙ пасса жирский транспорта 110 эзар болЛхочо ЛІаЙолаЙ забастовка.

Хьайбай продукташ—дуккхагІа

Юбилейни шера хьалхара биъ бутт чакхбаьнчаЙ. Уьх шера хьайбай продуктиВостЬ лакхьЬаРи продукташ дукхагІа кийчьЬаРи лаккара социалистически декхарШ тІаийца ратПубЛина колхозийн совхозийн хьайбаШ лелдерадШта хала хА яр из.

ХІаиа хьайбаШ дьаГІеиаШта ара даЖа ДІаДоаЖка ха хьаТІаккхьаЧаЙ. Дулх дукхагІа тІаЖхетийтен шура совйоаьккхеи ха я тІаиЗаЙьр.

Республика дукхагІйочча формаЙ хьайбаШ лелдерадШ лаккаиа хьоьхамашТа наьхьаккхар ДукхагІа ДукхагІа тІаЖ пІейна. ХьалхарчА ах шера паччхьалкхеиа дулх доккара плаи тІаиаЛе кхоачашЬиъ бовла гарга ба Ведаьла, Сунжеиски, Гудермески районий боахамашка, Наьсарен районо ах шера задаиа 116 процент кхоачаЧьалЬ.

Бруиргча республике ДІадаХача шера уьх хана ДІаДеиначуьна ниийсиа уьх шера 18 процент дукхагІа дулх ДІаДеиначІ. Цу тІа колхозийн совхозийн формашка хьайбаШ деДІадаРца цхьана карагІдьиьнаД ни.

Ниитта паччахьалкхеиа бугаш доаКара хьалхарча ах шера плаи кхоачаЧьалЬ МалГІаБика, Надтеречни районаша, ХІьаТа АчхоЙ-Мартана, Гудермеески, Наурски, Советски, ШалковскеЙ районий боахамаша хьалхарча ах шера плаи хІаиаЛе 80 процент кхоачаЧьалЬ.

Цуица дІьаиа дукхХача формашка цІеиСаиТта кхоачаЧьаЙоаДарш ниийсалийтаЙ шура яккхарш иа кийчьЬаРи.

Еррнгача республике ДІадаХача шера уьх хана яьккхачуьна ниийсиа уьх шера дукхагІа яккхарал совГІа кІезиГІьаЙ шура. Паччахьалкхеиа гА шура боХкара хьалхарча ах шера плаи кхоачаЧ иа еи йІедар кхерам болаиа ца.

Шура йоХкара плаи кхоачаЧ иа еш кхьаСта тІехьаиС АчхоЙ-Мартана, Наьсарен, Грозненски, МалГІаБика, Урус-Мартана районаш. Цу районашка соаЛкхиРчуЛ дукхха кІезиГІа кийчьЬ хІаиа шура.

Еррнгача республике апрела тІеЗьарча декалех прЕмени пуЖкташка 2045 тонн шура ДІаХьаЬЬаЙ, хІьаТа хьалхарча ах шера плаи толамга кхоачаЧьяра хІара декалех 2719 тонн шура ДІатела ела.

ХІаиаЛла иа дьар ЬхаметтаОтта-лара дерриГа ниаиа оарнаГІаиа ДеГа пТрий фермаЙ болхлоЙнен спецИалистаиеи. ХІара лийнаЬхьа шура ТІеТтаелаЛийтара де мел дезар де деза.

1967 ШЕРА 1 МАЙ ТІАНХОАЧАШ ХЬАЙБАЙ ПРОДУКТАШ КИЙЧЬАРА ХЬАЛХАРЧА АХ ШЕРА ПЛАН КХОАЧАШЬЯРАХ ЙОЛА

СВОДКА

	ДУХХ ШУРА	
	1. V. 1966 шера ДІадаХьаЬЬаЙ кхоачаЧьа	1. V. 1967 шера ДІадаХьаЬЬаЙ кхоачаЧьа
Ачхой-Мартана	97	88
Ведана	140	139
Грозненски	138	95
Гудермески	113	99.5
МалГІаБика	87	94
Надтеречни	103	108
Наьсарен	153	94
Наурски	126	98
Ножай-Юрта	117	103
Советски	103	102
Сунжеиски	138	106
Урус-Мартана	87	98
Шалинский	92	101
Шелковской	146	95
Еррнгача республике ГІолла	118	99

МОСКВА. Центральни выставочни курсни проектай выставка.

СУРТА: ТІА: выставка залеЛ.

ЙхьайЙллай московски Кремлаца долча В. И. Ленина памятника конЭ. Елизарикина сурт. ТАСС фотохроника.

ТОЛАМЕХ БІЮБЕННА

СийлаЬь-бекхача Октября 50 шу дуЗаца шера тІаийца лаккара социалистически декхарШ кхоачашЕеи ПІхьаЙгІа мАйна сийлеина наьхьаБьлхаЙ тоа отделене хьаЬьетамхой.

Уьх шера паччаЬьалкхеина плана 1225 тонн мара яла ца ела 1653 тонн комсаи ела ЛерХ комсаш ехереша. Еррнгача комсаш тІаболча 350 гектарах хІаране тІара планах 36 центнер якха елача 46 центнер якха доШ леннаЙ цар.

Уж декхарш кхоачашЦа ве мел дезар дЬьЛ. ВІаьстан хьаиикарча балхаШта кхьаьстта дика кийчо йиР ПІа ЗамалаЛь механизатораша. Комсий плантанеетта ГІуЗаЬх ден кхаиикара балхаШ ден эша техника ханнаЬьх тоайир. Кхаиикара балхаи де эшаш йола пивентарь ийцар. ХІьаТа боахаме йолаш болчоа ремонт йир.

ХІаиа сиЛленная кхаиикара балхаш. ХІара денна ДІаГІа ярЖ Советски ІаьЛЛа ела 50 шу дизара сийна йоаржаьхьа социалистически яхь. ВІаьстан тІехьа яьиилаЖе а плантанеешкара балхаш толамга кхоачашЦу комсаш лелдерашка. ХІаране дика кхетаЛу ший ханнаЬьх дикеи комсий гаЬьаШ не алатаШ кхеЛу, ХьайбаШ леладу.

ГІишлошъераша—дезача денна

Юбилейни шу ДІадоалуш кхоаГІаЧа ГІишлой-монтажни управленее коллективо шоай план 20-ча декабре кхоачашЬе ЛьарХІар. Из декхар ханнаЬьх кхоачашдара чІоаГІа терКам тІабахийта болх бен я партийни организаціи. Духха ха йоацаш хиннача партийни собране дийцар коммунисташа КПСС XXIII-ча сьезда решеНеи мишта кхоачашЬе а шоашта ЪьаЬьхашка латтача декхарех а ЛьЛа.

ТІехьхьаРча хана парторганизаце терра ПІадоЗвийт шоай коллективо тІаийца социалистически декхарШ «ЬьхьаГІаиа листоКашца» пен газеташиА.

Политинформатораша дика ДІаЛьу агитацИонни болх, пар дуЦ ГІишлошъераша вай мехкара а доаЗол декхара а хоамаш.

Управлене скреперий БарХІ бригаДа кЬовсам лоаттабеш я производственни декхарШ дикеи ханнаЬьх кхоачашдара. Пнта ЪьаЛЛа латташ я К. Г. Корчков керте лаТта ГІишлаЙ, ЪьЛ шерара план ханнаЬ ЪьаЛЛа, 7-ча ноябре, кхоачашЬе ЛьарХІаЙ ПО. Ниитта Б. Н. ПолиЦова бригадана социалистически яхьЬ яьиИа а В. Д. Анфронькин керте латтаШ йола бригада. Цар ЛЛара бетта план 120 процент кхоачашЬе, хІаЬта шера план Советски ІаьЛЛа 50 шу дуЗача денга кхоачашЬе ЛьарХІаЙ. Ниитта Лика тоаЛаШ доаЗаШ ЪьаЙоаГІа ноЙ. ЛапЬчела керте ЛаТта БетонщикИй бригада. Цу бригаде болх беш ЦхьаЙтта саг ва, уж берригаш «коммунистически бригада» яха сийлен ЦІи якхаЗа ЪьІнаре ЪьаЪьетаШ ба.

Коммунистий предложеен Ленина пІаГІа ВІаШтЕЪхьаЙьаЙкхар диаграмма ПІоа стенд, цу ГІа ЪьаЪьта ЪьаЪьекхар БарХІ шерен ах шерен ГІишлой управлене коллективо дАьХа хьоьХаШ.

Ер юбилейни шу дуЗача денга тІаийца декхарШ ГІишлоЙ ПІхьаЙгІа кхоачашдо ДерХІ тха коллективо.

П. ДЕДЮКИН,
«Чечингольстрой» треста 3-ча СМУ парткома секретарь.

Хьинар айденна

ЦІаиаХа ца хиннача ЪьаЪьеЙ хьинар айденна ЪьаЪьаЙ тхо юбилейни шера Грозненски нефтемаслозавода коллективо. 26-ча апреле денз цхьоаГІа мая кЪьЪьагма соаГІат кийнадеш, планаш соаГІа ЪьаЪьеЙ тоннеш продукци арахийцаи. Завода ЪьаЪьта дика болх бен я А. В. Кулагина кулгалду серпо-инсЛотин установка коллектив. Бих бетта план хоа я ЪьаЪьагІа кхоачашЬ цо. КЪьЪьагма темпаш ца тІехьа ПаЪьЪьо установка технологаш.

В. ГОРБАЧЕВА.

Ханал ЪьаЪьа

«ГрозНефтехимзаводы» объединение предприятеШта юкъе ЪьаЪьа латтаШ ЪьаЙоаГІа Грозненски химический комбинатА коллектив. УхХ шера а ЪьаЪьара мотТиг ДІа на ХенарА «ІоаГІа» кЪовсам лоаттабуг комбинатА болхлоаЪа. Валовн продукци арахийцаи бих бетта плаи ХанаЛ дИъ ДІа ЪьаЪьа кхоачашЪьЙ пар.

ЪьинарЕ кЪаЪьгарИа белгалЪьяйна я В. Дронкин керте лаТта. № 32 ВолчА сийрг доаЪьхчА цеХа коллективн Н. Тюрина кулгаЛдечА дубЛетлей ЦеХа коллективн. ПланаЛ соаГІа дуЪьЪьчА маЪьХа продукци арахийнаЙ пар.

Б. МАГОМЕДОВ.

СИРИ КЕРДАЧА НОВКЪА

Сире, 5 миллион нах балача ІаьмигачА Іаьрбий мехка, доарХІамера хувшиаш хулаш гу. 1966-ча шера 23-ча феврале ПУ мехка ІаьЛаЛ ДІаЗ-ча Іаьрбий социалистически возрождение парте (Баас) прогрессивни УІІІа йолаш болча аьДДеХьарча ДостамО. М. АФлаки С. Битари малхбузехьенна тІаТувваш хиЛара сирийиаш РаЗа боаьлаш хилар конституциОни йоацаЧа методаца тоЛаде ГІийрЧача ПУ Данарча сирийски а кулгалхотта хьалхъ дуХьала хиЛарах пайда а ниИа ЛЛр ПУ лостамо ІаьЛаЛа керте оттаТа. Февральски событеш хиннаЧу тІехьаГІа Юсеф Зуайн керте лаТтаШ йолча кердача правительстВас. ЛакхайкИарр ший политика ИхьА ЛарГІ а Іаьрбий мехкашкарга беррегача прогрессивни ниаЗшдара. социалистически лагера мехкашдара сотрудничестВо чІоаЛьеТта, империалиЗмаиеи реакценеи дуХьала кЪовсам лоаттабеГа, аьлиа. Чурча ГІулаккхаьлА диллаЧа кердача кулгалхоша шоай низ тІаГІерзабаЙь мехка экономаке луччаЪьхьалкхен сектора баз мамогта шера ЛЛра, беррагІа аграрни реформа чакхьккхарга, социальЙи хувшиаш дарЬа.

ЦІхьаьЙхьа, Сирена ЪьаЪьхьаЙца ИхьА а дуХьала проблемаш ЛаТТа кЪовстаЕ еаЙ. Мехка чурча политически тенденеш чІоаГІа арГаш хиЛар ЪьаЙ ЛолаШ барт кхетаШ МоллаГІа а, меГаргІоаЛа ГІулаЙ. ЧаккхаккхарА, Кьаиа а ДИиа а ГІулаккхаШта тІаГІолла БартЬаГІ. ДуХьала ДаЪьЪе, ИИа БаЪьЪьн ДолаШ МОХК ший ЛоІаЙе, ХуЛга чаЪьхьаЙнача ХаИа ДИиа ЪьаЙоаГІа еррнгача ИхьаГІа а Мехкара ГІулаккхаШ стабИльИи хилар. МехкарчА БахарХОй дуХьаГІа Йолча ГрупПайн общинайн ЪьаЙшаИ ДуХьа ЛаЬ а, тефкаЛ а ДеИ, кхЛаИ ЛеГІаЛара правительстВа чаГІолаИкара ГІа ЛоГІолла ЧаЙо ЧаЙо ЧаЙо